

Profesor Tomasz Jasiński laureatem 10. edycji Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego

W Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, w reliktach kaplicy księcia Mieszka i Bolesława Chrobrego na Ostrowie Lednickim — w miejscu, gdzie nasi pierwsi władcy tworzyli i konstruowali plany rozwoju państwa, gdzie książę Mieszko i część jego elity przyjęli chrzest, przez który w nowy sposób zostaliśmy włączeni w europejski krąg kulturowy — odbyła się 30 maja 2018 roku, o godz. 11, uroczystość wręczenia Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego panu prof. dr. hab. Tomaszowi Jasińskiemu.

Honorowa Nagroda Lednickiego Orła Piastowskiego, której kustozem jest Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, jak zapisano w Uchwale nr 2694/2009 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 12 czerwca 2009 roku: „ma za zadanie docenienie wybitnych badań naukowych i wszelkiej promocji wiedzy dotyczącej dynastii piastowskiej, a także ochrony piastowskiego dziedzictwa kulturowego. [...] [Jej celem jest] docenienie wysiłku za szczególny wkład w zdobywanie i propagowanie wiedzy o Piastach — początkach naszego Państwa [...] [oraz] do przekazywania unikalnej wiedzy o dynastii piastowskiej w sposób przystępny przeciętnemu odbiorcy, także przez prezentowanie chronionego piastowskiego dziedzictwa kulturowego.

Orzeł [zaś, uwidoczniiony w tytule Nagrody i brązowej statuetce] stanowi odniesienie do legendarnych i historycznych symboli państwowości polskiej, a ruiny na Ostrowie Lednickim do rezydencji pierwszych Piastów, jednego z najstarszych i najlepiej zachowanych do naszych czasów obiektów architektonicznych z okresu tworzenia państwowości polskiej, gdzie rezydowali pierwsi piastowscy władcy Mieszko I i Bolesław Chrobry”.

Nagrodę przyznaje raz w roku Marszałek Województwa Wielkopolskiego. Wnioski kandydatów do nagrody rozpatruje i wyłania Kapituła Nagrody działająca obecnie w następującym składzie:

- ks. abp Wojciech Polak Metropolita Gnieźnieński, Prymas Polski
- ks. abp Stanisław Gądecki Metropolita Poznański, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski i wiceprzewodniczący Rady Konferencji Episkopatów Europy
- prof. dr hab. Andrzej Lesicki Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

- prof. dr hab. Andrzej M. Wyrwa Dyrektor Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy (przewodniczący Kapituły)
- pani Jolanta Goszczyńska Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
- prof. dr hab. Krzysztof Walenta Prezes Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich
- prof. dr hab. Krzysztof Mikulski Prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego
- pan Jacek Wrzesiński (sekretarz Kapituły).

*

Profesor Tomasz Jasiński jest historykiem mediewistą, badaczem średniowiecznych dziejów Europy Środkowej. Wydał ponad sto kilkadziesiąt publikacji, w tym kilkanaście monografii i prac zbiorowych pod swoją redakcją. Od ponad dwudziestu lat kieruje Zakładem Źródłoznawstwa i Nauk Pomocniczych Historii w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W latach 1996–2002 pełnił funkcję dziekana Wydziału Historycznego UAM. Od 2007 roku kieruje Biblioteką Kórnicką PAN, w latach 2000–2011 był wiceprezesem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W okresie od 2000 do 2004 roku wchodził w skład Zespołu Nauk Humanistycznych H-01 Komitetu Badań Naukowych, w latach 2004–2005 był zastępcą przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych. Od 2005 do 2008 roku pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Badań na rzecz Rozwoju Nauki przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od 2008 do 2011 roku był członkiem Komitetu Polityki Naukowej Rady Nauki przy MNiSW. W latach 2007–2012 zasiadał w Radzie Fundacji na rzecz Rozwoju Nauki. W okresie od 2008 do 2012 roku przewodniczył Radzie Naukowej Ośrodka Przetwarzania Informacji w Warszawie. W 1990 i 1991 roku był stypendystą Fundacji Aleksandra von Humboldta na uniwersytecie w Bonn. Współpracuje z licznymi niemieckimi uniwersytetami i towarzystwami naukowymi. W ramach Internationale Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens zu Wien — której członkiem zarządu jest od 2000 roku — wraz z grupą uczonych włoskich, francuskich, niemieckich, angielskich oraz z państw nadbałtyckich i Rosji uczestniczy w międzynarodowym programie badań nad dziejami zakonu krzyżackiego.

Badania naukowe profesora Tomasza Jasińskiego koncentrują się wokół źródłoznawstwa (dyplomatyka, paleografia, kodykologia, annalistyka, początki Nowego Testamentu), literaturoznawstwa (dzieje poezji i prozy artystycznej w okresie późnoantycznym i średniowiecznym), edytorstwa (średniowieczne dokumenty łacińsko- i niemieckojęzyczne) oraz dziejów Europy Środkowej w średniowieczu (początki Polski, stosunki polsko-niemieckie, dzieje zakonu krzyżackiego, socjotopografia, dzieje Hanzji). W latach 1989–1999 opublikował wraz z profesorem Antonim Gąsiorowskim około 1300 średniowiecznych dokumentów dotyczących dziejów Wielkopolski w *Kodeksie Dyplomatycznym Wielkopolski* — najważniejszym wydawnictwie źródłowym do dziejów tego makroregionu. Wiele miejsca w swoich badaniach poświęcił również dziejom początków państwa polskiego i jego kulturze,

w tym m.in. kwestiom związanym z chrztem księcia Mieszka, początkom państwowości piastowskiej oraz zaprowadzanego przez dynastię Piastów na podległych jej ziemiach chrześcijaństwa, a także stosunkom polsko-niemieckim w średniowieczu, w tym np. dynastii Piastów w kontekście środkowoeuropejskim. W ostatnich latach profesor Jasiński podjął też pogłębione studia źródłoznawcze nad najstarszą annalistyką polską, prowadzone z wykorzystaniem przede wszystkim metody porównawczej dla najważniejszych źródeł rocznikarskich z okresu pierwszych Piastów, tj. m.in. *Rocznika poznańskiego czy Rocznika kapituły krakowskiej*, zestawianych z annalistyką czeską oraz niemiecką. W szerokim zakresie wiedzę o początkach państwa polskiego i jego kulturze prezentował (popularyzował) w mediach — radio, telewizji i prasie — oraz dzięki wygłaszanym licznym referatom i wykładom otwartym dla szerokiego kręgu odbiorców. W latach 2002–2006 był subsydyentem Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej („Geneza annalistyki polskiej i jej związki z rocznikarstwem niemieckim i czeskim w X–XI w.”). W 2010 roku za rozprawę *O pochodzeniu Galla Anonima* otrzymał Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe. W 2013 roku Prezes Polskiej Akademii Nauk przyznał mu nagrodę za opracowanie koncepcyjne i określenie założeń logicznych pierwszego na świecie programu komputerowego do badania rytmiki akcentowej prozy łacińskiej, a także za przeprowadzenie badań za pomocą tego programu.

Wniosek Wydziału Historycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, podpisany przez dziekana WH prof. dr. hab. Kazimierza Iłskiego, wnoszący o uhonorowanie Nagrodą Lednickiego Orła Piastowskiego Tomasza Jasińskiego, wpłynął na ręce Kapituły Nagrody 10 lutego 2018 roku.

Kapituła — uznając naukowy i dydaktyczny wkład prof. dr. hab. Tomasza Jasińskiego w badania i upowszechnianie wiedzy z zakresu średniowiecznych dziejów Polski piastowskiej w nauce i szerokich kręgach społeczeństwa oraz ochrony piastowskiego dziedzictwa kulturowego — na posiedzeniu 12 kwietnia 2018 roku rozpatrzyła wniosek dziekana WH UAM i jednogłośnie podjęła uchwałę o przyznaniu Panu Profesorowi Tomaszowi Jasińskiemu honorowej Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego 10. edycji (Uchwała 1/2018).

Uroczyste wręczenie nagrody poprzedziło wprowadzenie laureata do kaplicy baptyzmalnej księcia Mieszka i Bolesława Chrobrego uświetnione dźwiękiem jubileuszowego dzwonu Mieszko i Dobrawa. Dzwon ten został odlany w 2015 roku dla upamiętnienia 1050. rocznicy chrztu księcia Mieszka. Poświęcony przez prymasa Polski 14 kwietnia 2016 roku, dzwon ten ma rangę głównego symbolu dynastii Piastów, historycznych początków Polski i jej tysiącletniego dziedzictwa.

W imieniu Marka Woźniaka Marszałka Województwa Wielkopolskiego nagrodę wręczyli Włodzimierz Mazurkiewicz dyrektor Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego i przewodniczący Kapituły.

Uroczystości zakończył koncert w wykonaniu zespołu smyczkowego Trio Maestoso w składzie: Wioletta Giedziun (skrzypce), Anna Dolata (altówka) i Małgorzata Ruszniak (wiolonczela).

Ryc. 1. Wręczenie Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego profesorowi Tomaszowi Jasińskiemu przez pana Włodzimierza Mazurkiewicza — dyrektora Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego; fot. Mariola Józwickowska

FIG. 1. Presenting the Lednica Piast Eagle award to Prof. Tomasz Jasiński by Włodzimierz Mazurkiewicz, the director of the Department of Culture in the Marshal's Office in Poznań; photo by Mariola Józwickowska

Ryc. 2. Profesor Tomasz Jasiński — laureat 10. edycji Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego; fot. Mariola Józwickowska

FIG. 2. Prof. Tomasz Jasiński, the Laureate of the 10th edition of the Lednica Piast Eagle award; photo by Mariola Józwickowska